

RAHANDUSMINISTEERIUM

0-baasilise eelarve projekt

Andrus Pirso

Projektijuht

Riigieelarve osakonna strateegiatalitus

Rahandusministeerium

Tallinnas, 21.11.2023

Eelarverevisjon

Personaalne riik

Viime läbi **eelarve revisjoni** ja algatame null-eelarve reformi ehk ehitame riigieelarve üles nullist. **Vaatame üle iga kuluartikli**, et välja praakida ebavajalikud kulud ja kasutada eelarve raha võimalikult **targalt ja säästlikult**.

Riigieelarve revisjon

Poliitiline juhtrühm

Ametkondlik juhtrühm

Valitsemisalad (0-baasiline)

Horisontaalsed analüüsid

Hindamised

10,7 miljardit

53% riigieelarvest

- ❖ Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
- ❖ Sotsiaalministeerium
- ❖ Rahandusministeerium

- ❖ Halduse efektiivsus
- ❖ Teenused-toetused-inv
- ❖ Halduse efektiivsus
- ❖ Teenused-toetused-inv
- ❖ Halduse efektiivsus-inv
- ❖ Teenused-toetused

❖ Investeeringute tõhustamiskava PIMA raporti põhjal

❖ ...

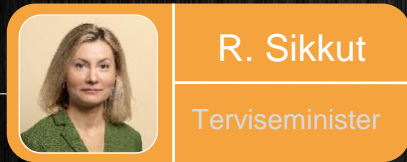
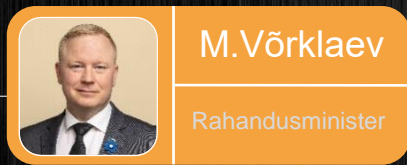
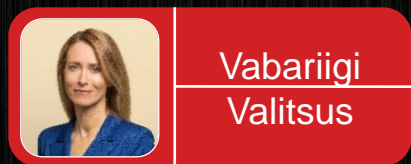
❖ Valdkonna arengukava elluviimise hindamine (vähemalt üks kord hiljemalt kolm aastat enne kestuse lõppu)

❖ Euroopa Liidu struktuurivahenditest rahastatud meetmete/programmide tulemuste ja mõjude hindamine

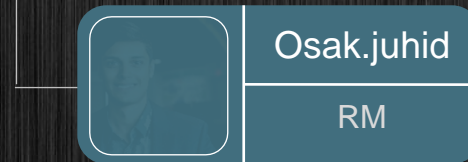
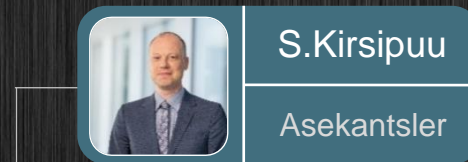
Tõhustamiskavad

Revisjoni töökorraldus

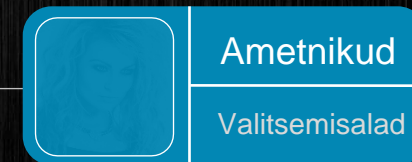
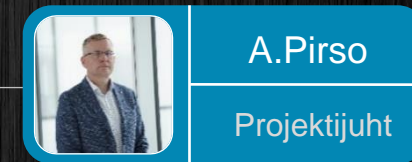
Poliitiline juhtrühm

Ametkondlik juhtrühm

0-baasilise töörühmad

„Nulleelarve ei tähenda pere ega riigi jaoks, et tulud ja kulud peaks lihtsalt tasakaalus olema, vaid ikkagi seda, et kulusid tehes lähtume pikemaajalistest eesmärkidest ja kõrvaldame eelarvest kulusid neile tegevustele, mida oluliste eesmärkide saavutamiseks ei ole vaja“.

Tiit Elenurme tsitaat Postimehe artiklist „Ärge arvake, et tegevuspõhine eelarvestamine on poliitikutele lihtne“, 20.09.2023.

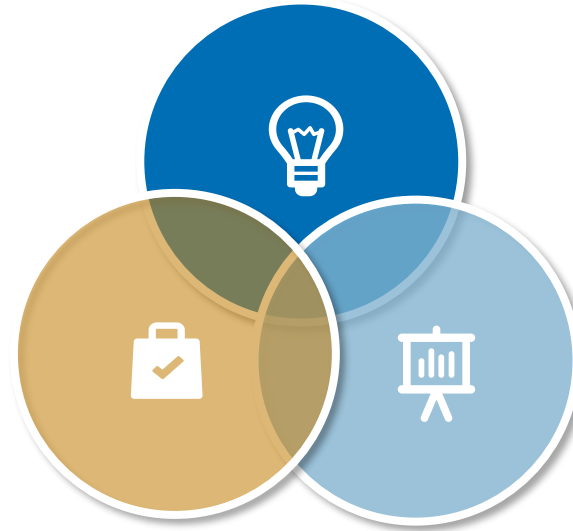
0-baasilise eelarve projekti eesmärgid (VV 31.08 kabineti memorandumist)

- Selgitada välja **mitteprioriteetsed teenused**, mille mahtu vähendada või mille osutamine lõpetada
- Selgitada välja võimalikud üksteist **dubleerivad teenused**, mida saab konsolideerida ja mahtu optimeerida
- Selgitada välja **teenused, mille maht ületab eesmärkväärtust** ning mille mahtu saab vähendada ja optimeerida
- Viia läbi **suuremahuliste teenuste mõjuanalüüs ja kulumudeli ülevaatus**, et tuvastada võimalusi teenuste tõhusamaks kasutamiseks ja nende osutamiseks vajalike kulude kokkuhoiuks
- Vaadata üle tulemusvaldkondade **teenuste eesmärgid ja tulemused**

TERE - tegevuspõhine eelarve

on tulemuspõhine eelarvestamine,
kus ressursid seotakse tulemustega

- Teenused**
100% eelarvest on seotud teenustega:
- Põhiteenused – otsesed ja kaudsed
 - Tugiteenused

Programmipõhine eelarve

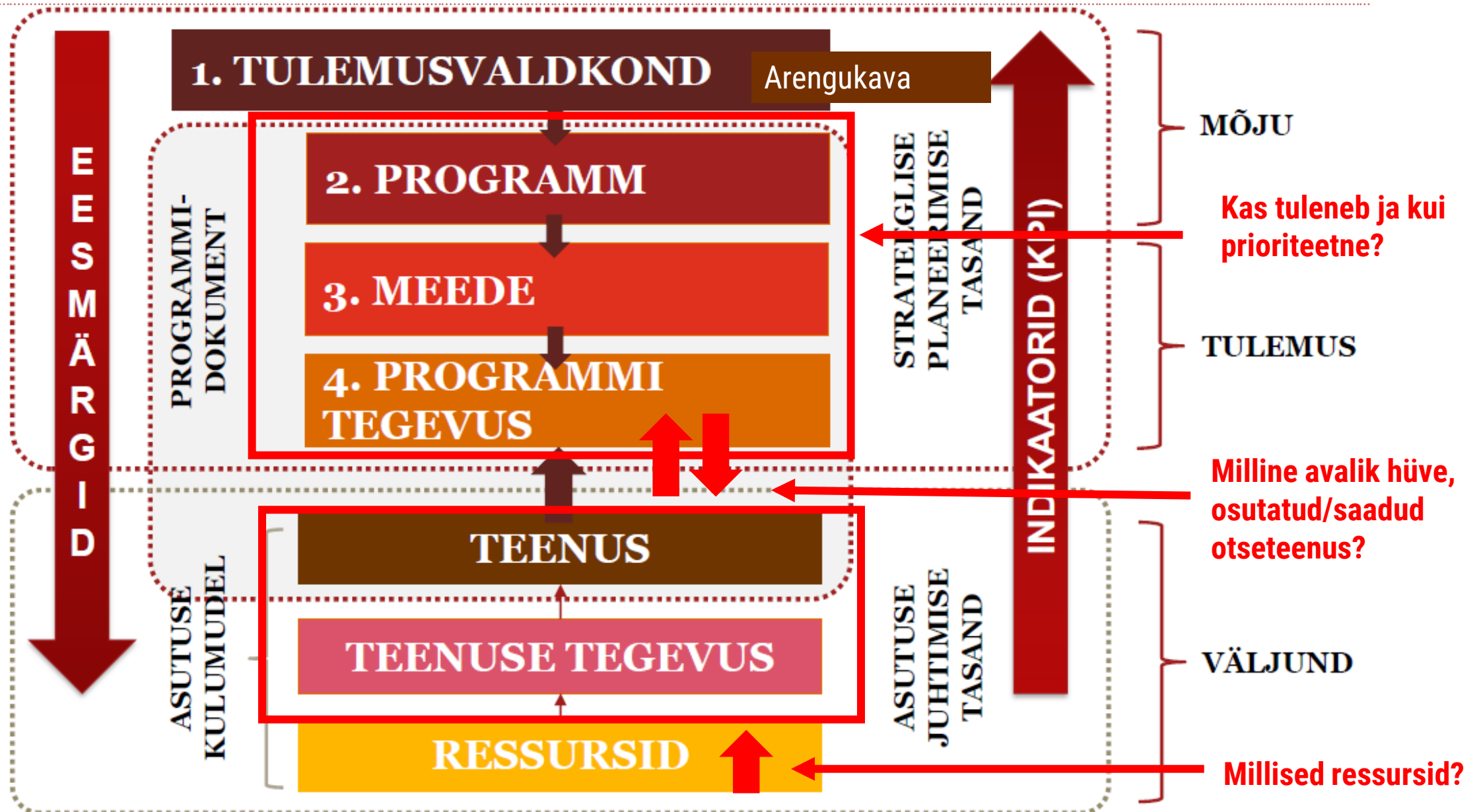
Korrastatud strateegiline planeerimine,
ühetaoline, ühtsetel alustel

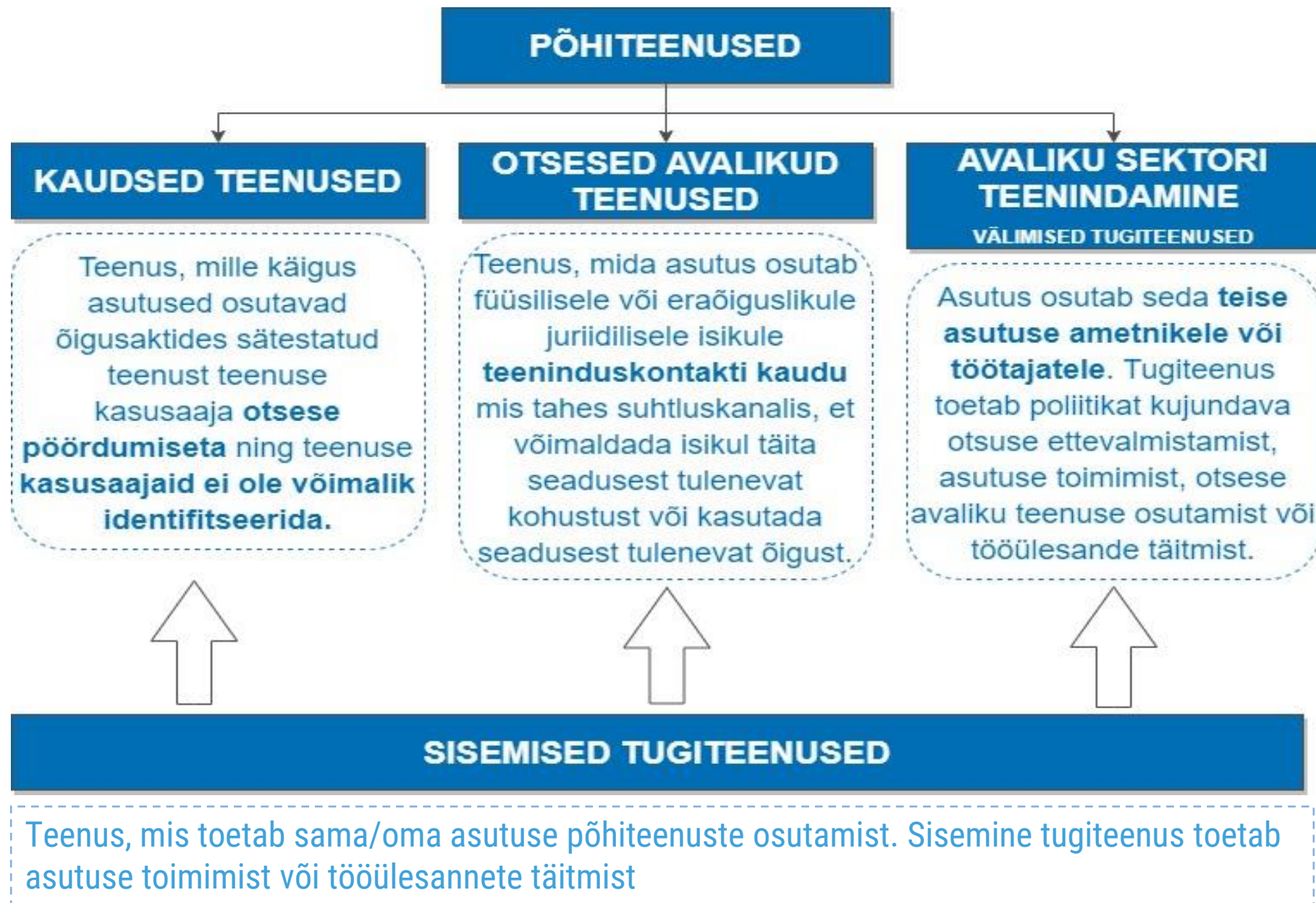
Kuluarvestus

Teenused hinnastatud. Asutustel
valida traditsioonilise ja tegevuspõhise
kuluarvestuse vahel.

Riigis planeerimine ühtsetel alustel - juhtimistasandid, arvestusobjektid, tarkvara - võrreldavus

Strateegilise planeerimise raamistik

TERE vs riigiülesanded

Riigiülesannete liigitus (PWC, Praxis 2016)

1.Poliitika kujundamine ja koordineerimine

- 1.1. Strateegiline planeerimine
- 1.2. Eelarvestamine
- 1.3. Eelnõude ettevalmistamine ja õigusaktide koostamine
- 1.4. Miinimumstandardite, normide ja oodatud tulemuste väljatöötamine
- 1.5. Poliitikate analüüs ja prognoosimine, jooksev seire ja monitoorimine
- 1.6. Asutuste vahelise suhtluse koordineerimine
- 1.7. Euroopa Liidu jt välissuhete asjade koordineerimine
- 1.8. Allasutuste abistamine seatud eesmärkide saavutamisel

Poliitika kujundamine,
koordineerimine,
reguleerimine ja järelevalve

2.Reguleerimine ja järelevalve

- 2.1. Litsentside, sertifikaatide ja lubade väljastamine ning akrediteerimine
- 2.2. Riiklik järelevalve
- 2.3. Haldusjärelevalve
- 2.4. Teenistuslik järelevalve
- 2.5. Kohtueelne süüteomenetlus (eristatavad on kriminaal- ja väärteomenetlus)

3.Teenuse osutamine (avalikud hüved, otseteenused)

- 3.1. Võimuvolitusega kaudse avaliku teenuse osutamine (teenuse osutamine teenuse kasutaja otsese pöördumiseta või olukorras, kus teenuse kasutajaid pole võimalik identifitseerida)
- 3.2. Võimuvolitusega kaudse avaliku teenuse osutamine
- 3.3. Võimuvolitusega otsese avaliku teenuse osutamine (teenus, mida kasutajale osutatakse kas avalduse või muu pöördumise alusel)
- 3.4. Võimuvolitusega otsese avaliku teenuse osutamine

Avalike hüvede ja
teenuste pakkumine

TERE põhiteenused:

- Kaudsed teenused
- Välimised tugiteenused (avaliku sektori teenindamine)

Asutuste
sisemised
tugiteenused

TERE põhiteenused:

- Otsesed avalikud teenused

JA/VÕI

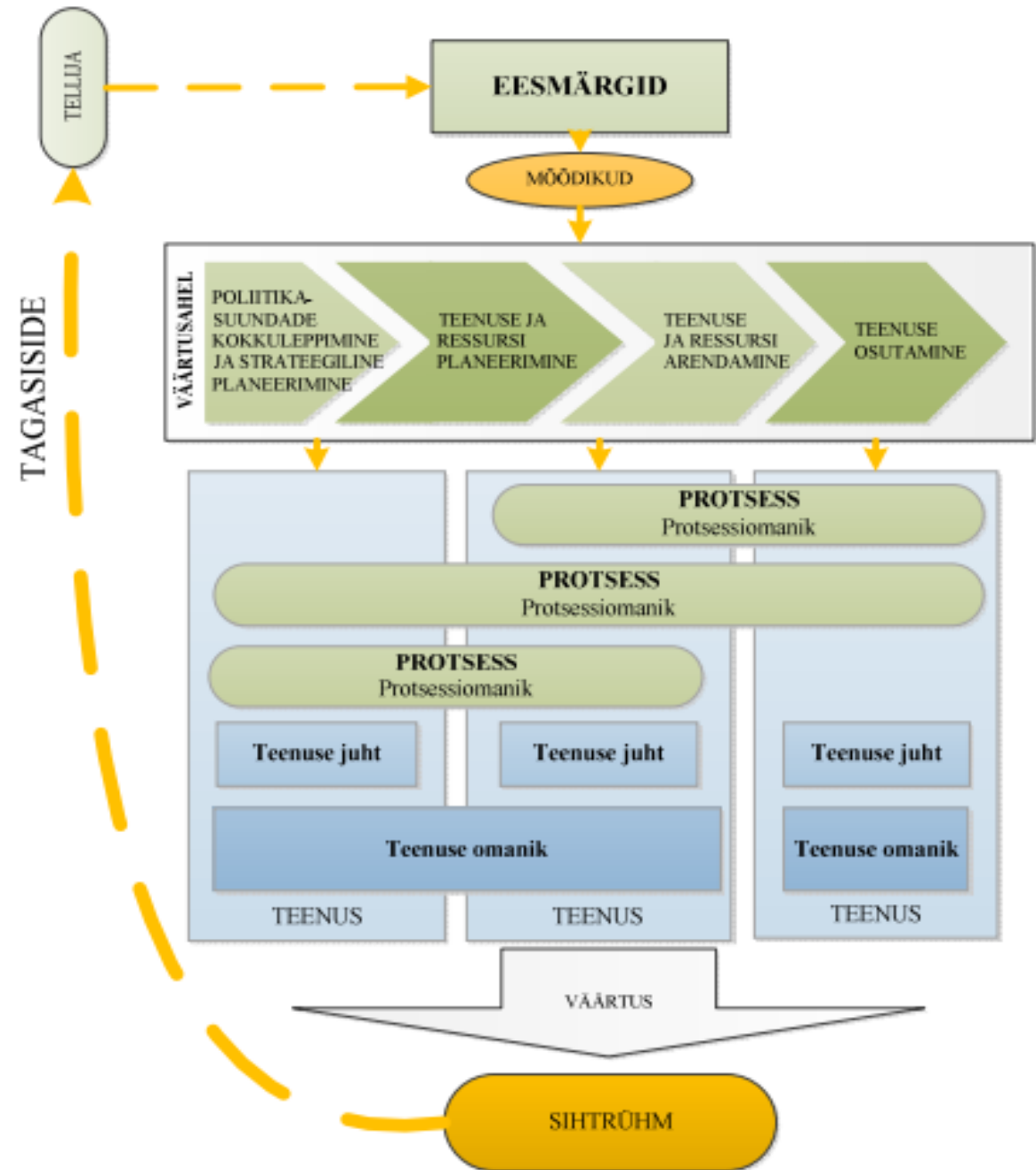
TKTA teenused:

- Otsesed avalikud teenused

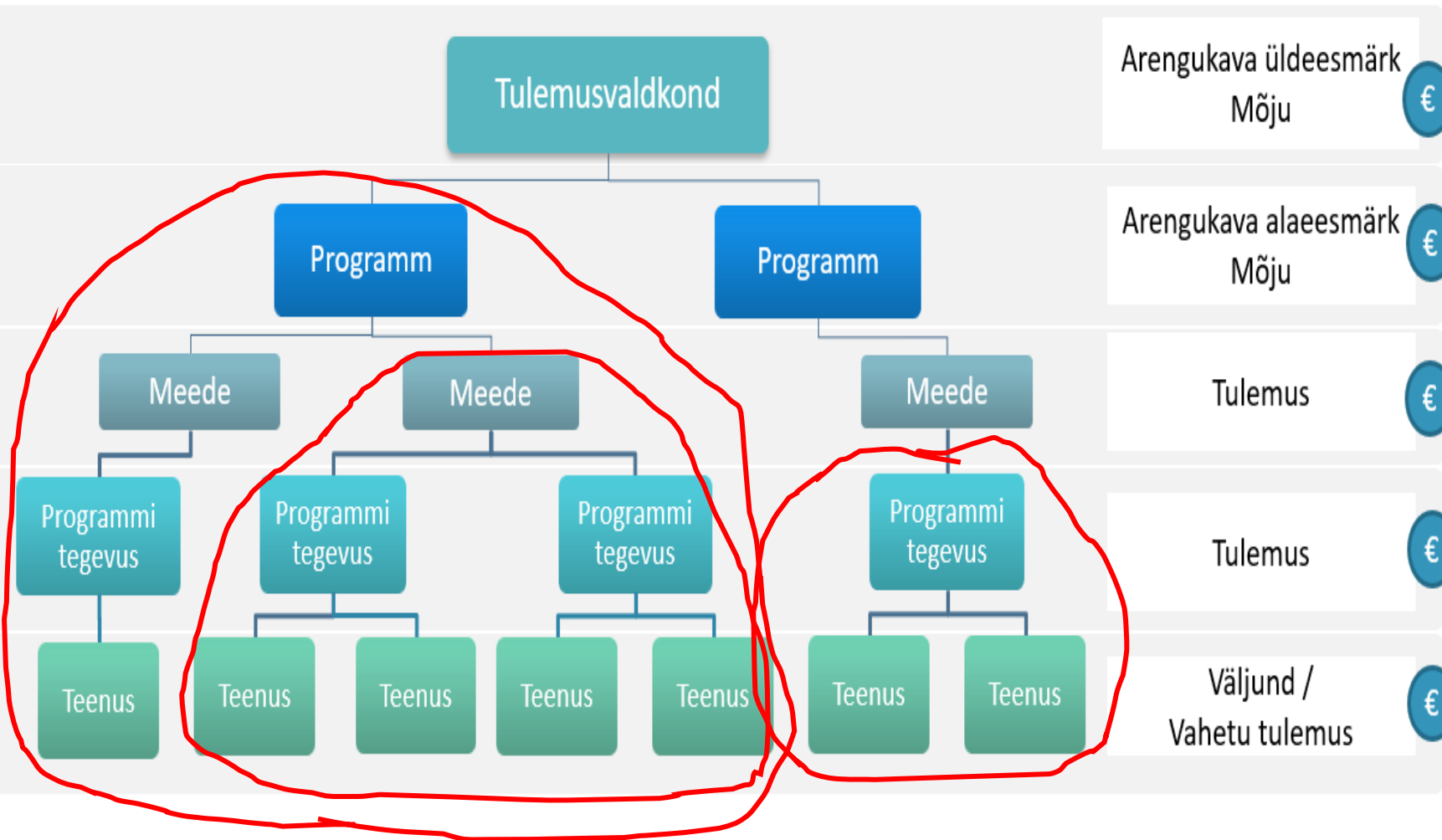
Väärtusahel?

Teenuste terviklik väärtusahel:

- Poliitika kujundamine ja koordineerimine
- Reguleerimine ja järelevalve
- Avaliku hüve loomine, otseteenuste osutamine

TERE programmipuu vs väärtusahel

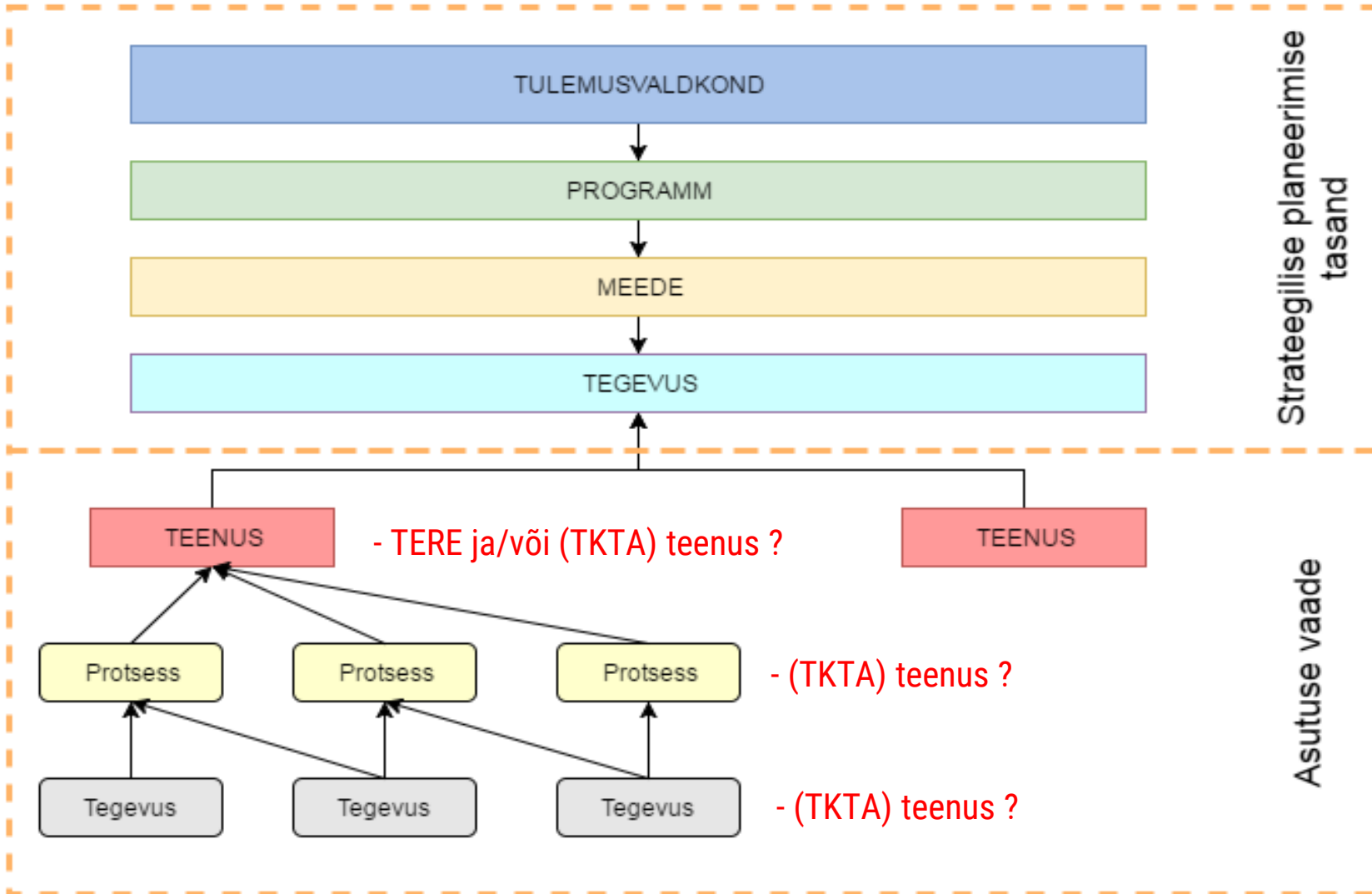

Teenuste terviklik väärtusahel ?:

- Poliitika kujundamine ja koordineerimine
- Reguleerimine ja järelevalve
- Avaliku hüve loomine, otseteenuste osutamine

Mis teenused?

Lähtekoht ja väljakutsed

- August 2024 – täiendavat vaba „eelarveruumi“ 150 mln eurot
- I aastal fookuses 3 valitsemisala, 53% RE-st, 285+ teenust (TERE+TKTA+...)
- TERE strateegilise raamistiku küpsus ja areng – esialgu veel ebapiisav alus teenuste vajalikkuse ja prioriteetsuse hindamiseks
- Valitsemisalades (MKM, SoM, RaM) alanud programmide struktuuri ja teenuste jaotuse korrastamisprotsessid
- Teenuste sisulise info vähesus TERE süsteemis

Lähene mine

I ETAPP:

- Teenuste kaardistamine ning muutmisvõimaluste esmane hindamine
- Teenuste eelarvete analüüs
- Tugiteenuste kaardistamine ja analüüs
- Fookusteemade ja –teenuste valik

Aeg: detsember 2023 – jaanuar 2024

II ETAPP:

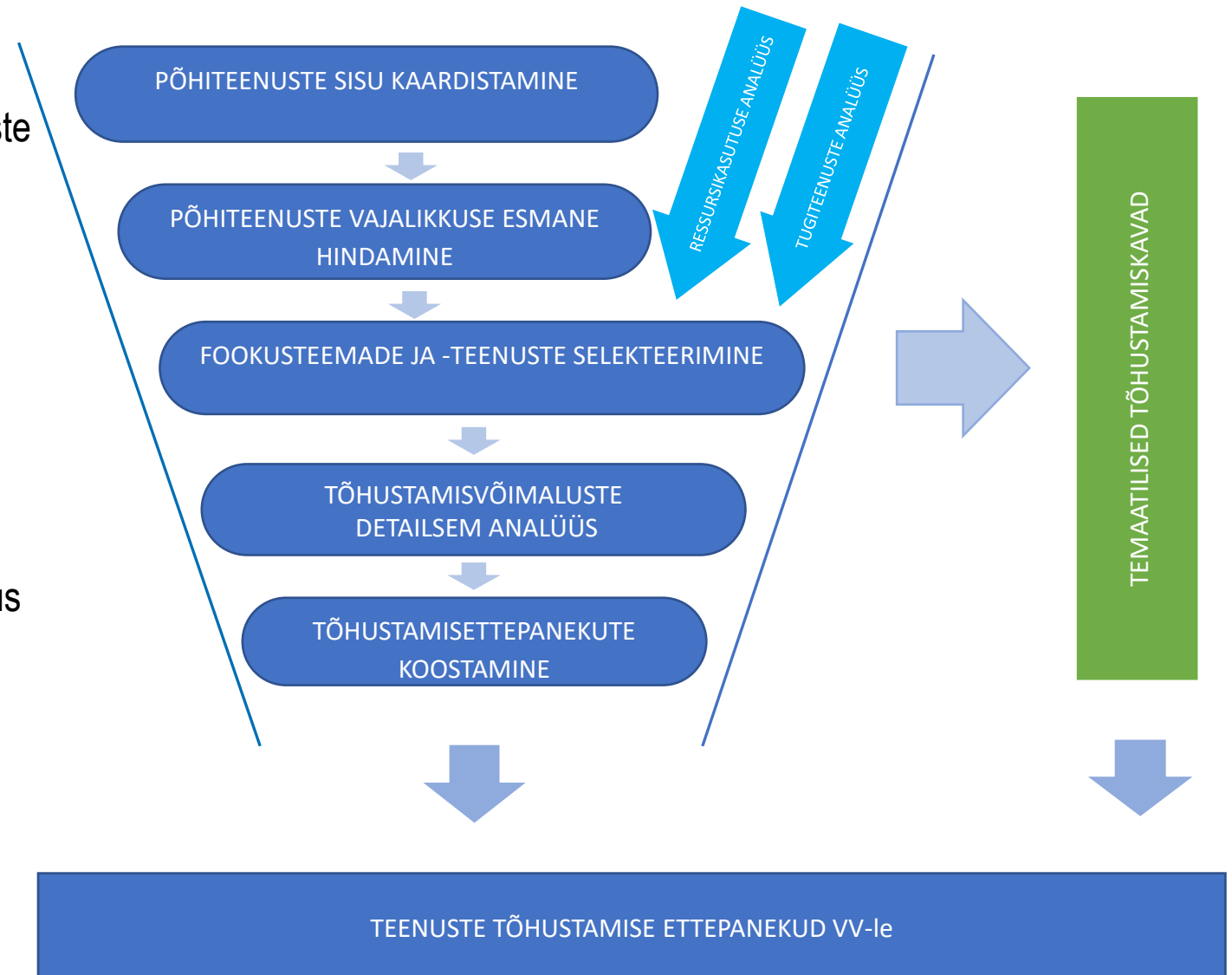
- Fookusteemade ja –teenuste detailsem analüüs
- Tõhustamisetepanekute valik

Aeg: jaanuar – mai 2024

III ETAPP:

- Tõhustamisetepanekute koostamine
- Esitamine

Aeg: mai – august 2024

RAHANDUSMINISTEERIUM

